

**Koulunkäynnin tuki ja
oppilashuolto**

Oppilashuolto

Oppilashuollolla edistetään oppilaiden tasapainoista kasvua ja kehitystä sekä koulu yhteisön hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko koulu yhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Oppilashuolosta huolehtivat kaikki koulu yhteisön työntekijät yhdessä kotien kanssa. Oppilashuolto on luottamuksellista, maksutonta ja lakisääteistä. Oppilashuoltotyön koordinoijana ja kehittäjänä toimii jokaisella koululla oppilashuoltoryhmä (Asema).

Oppilashuoltoryhmän tehtävä on oppimiseen ja kasvuun liittyvien haasteiden ennaltaehkäisy, tukitoimien suunnittelu ja yhteistyö eri verkostotyöntekijöiden kanssa. Yksittäisen oppilaan asioita käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä (Pysäkki).

Koulunkäynnin tukeen ja hyvinvointiin liittyen oppilaille tehdään vuosittain hyvinvointikyselyt ja tuentarvekartoitukset, jotka käsitellään tarvittaessa pedagogisella Varikolla.

Oppimisen tuki

Oppimisen tuki jakaantuu kolmeen portaaseen

YLEISTÄ TUKEA annetaan kaikille oppilaille yleensä heidän omassa luokassaan. Tuella pyritään ennaltaehkäisemään ja helpottamaan lieviä oppimisen esteitä. Yleistä tukea ovat esimerkiksi opetuksen eriyttäminen, tukiopetus ja osa-aikainen erityisopetus. Yleisen tuen tukimuodot voidaan kirjata oppimissuunnitelmaan.

TEHOSTETTUA TUKEA annetaan niille oppilaille, joille yleinen tuki on riittämätöntä. Tehostetussa tuessa annettua tukea lisätään ja monipuolistetaan. Ennen tehostetun tuen alkamista oppilaille tehdään pedagoginen arvio luokan-, aineen- ja erityisopettajan yhteistyönä. Oppimissuunnitelmaan kirjataan tehostetun tuen järjestäminen.

ERITYISTÄ TUKEA annetaan oppilaille, joiden oppimisen tavoitteet eivät toteudu riittävästi yleisen ja tehostetun tuen muodoilla. Opetus on pääsääntöisesti erityisopetusta. Ennen erityisen tuen aloittamista oppilaalle tehdään moniammatillisesti pedagoginen selvitys. Opetuksen tavoitteet ja tarvittava tuki kirjataan oppilaan HOJKS:iin.

Pedagoginen arvio

- lomake, josta selvää, miksi oppilas tarvitsee tehostettua tukea
- kuvataan oppilaan vahvuudet, tuen tarpeet ja koulunkäynnin kokonaistilanne

Oppimissuunnitelma

- kirjataan, mitä tehostettua tukea annetaan
- suunnitelma oppilaan opetuksen järjestämiseksi ja tuen seurantaan ja arviointiin
- tehdään yhteistyössä vanhempien kanssa

Pedagoginen selvitys

- moniammatillisena oppilashuollon yhteistyönä tehty selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä, tehostetusta tuesta ja koulunkäynnin kokonaistilanteesta

HOJKS

(henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma)

- tehdään erityisen tuen oppilaille yhteistyössä oppilaan, vanhempien ja muiden asiantuntijoiden kanssa
- HOJKS:ssa määritellään opetuksen yksilölliset tavoitteet

Erityisopettaja

Erityisopettaja on koulussa oppimisen ja siihen liittyvän tuen asiantuntija.

Erityisopettajat toimivat tiiviissä yhteistyössä luokan- ja aineenopettajien kanssa. Erityisopettajat seuraavat oppimisen edistymistä, etsivät koulunkäynnin tukikeinoja ja antavat yksilö/pienryhmä/samanaikaisopetusta.

Erityisopettaja voi auttaa, kun

- lukeminen tai kirjoittaminen tuntuu vaikealta
- laskeminen ei onnistu
- kynätyöskentely on hankalaa
- keskittyminen tai tuntiöskentely häiriintyy helposti
- kaverisuhteissa on ongelmia
- läksyt, kirjat ja koulutarvikkeet unohtuvat

Kuraattori

Kuraattori on koulussa toimiva sosiaalityön ammattilainen, joka tukee oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia. Kuraattorin pääasiallinen työmuoto on keskustelu ja ratkaisujen etsiminen yhdessä oppilaan ja hänen perheensä kanssa. Kuraattori tekee yhteistyötä mm. opettajien, terveydenhoitajien, psykologien, mielenterveysneuvolan ja lastensuojelun työntekijöiden kanssa. Kuraattori työskentelee kouluilla myös erilaisten ryhmien sekä kokonaisten luokkien kanssa.

Oppilas itse, huoltaja tai opettaja voi ottaa kuraattoriin yhteyttä. Jos koulun työntekijä arvioi, että oppilas tarvitsee opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien vuoksi kuraattoripalveluja, on hänen otettava viipymättä yhteyttä kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa. Oppilaan huoltajalle on annettava tieto edellä mainitusta yhteydenotosta. Kunnan on järjestettävä oppilaille mahdollisuus

päästä henkilökohtaisesti keskustelemaan kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä työpäivänä, kun oppilas, huoltaja tai muu henkilö on sitä pyytänyt. Kiireellisissä tapauksissa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana päivänä.

Milloin kuraattorin luo?

Kuraattoriin voi ottaa yhteyttä mm. silloin kun koulunkäynnissä tai sosiaalisissa suhteissa on vaikeuksia, esimerkiksi kun opiskelu ei kiinnosta, koulunlähteminen on vaikeaa, poissaoloja on paljon, kiusaaminen tai kaverisuhteet huolettavat, perheen ihmissuhteissa on haasteita tai niissä on tapahtunut muutoksia. Kuraattorin kanssa käytävät keskustelut ovat luottamuksellisia.

Psykologi

Psykologi on koulussa toimiva terveydenhuollon ammattihenkilö. Psykologi on lapsen ja nuoren psykologisen kehityksen, psyykkisen hyvinvoinnin ja oppimisen psykologian osaaja. Kempeleläiset oppilaat saavat tarvitsemansa psykologin palvelut terveyskeskuksen mielenterveysneuvolasta.

Mitä psykologi tekee?

- Arvioi lapsen tai nuoren oppimis- ja tunne-elämän vaikeuksia ja tekee kuntoutussuunnitelmia
- Selvittelee oppilaan mielialaan, kaveri- tai perhesuhteisiin liittyviä pulmatilanteita ja tarjoaa keskusteluapua
- Suunnittelee tarvittavia kodin ja koulun tukitoimia yhteistyössä perheen ja muiden asiantuntijoiden kanssa.
- Osallistuu koulun oppilashuoltotyöhön oman alansa asiantuntijana.

Miten psykologin asiakkaaksi pääsee?

Huoltajat tai oppilas voivat ottaa psykologiaan yhteyttä puhelimitse. Joskus opettaja, erityisopettaja tai koulukuraattori saattaa huolestua oppilaan koulunkäynnistä tai mielialasta, jolloin hän ottaa yhteyttä huoltajiin ja esittää ajan varaamista. Isommat oppilaat voivat varata ajan itse. Tarvittaessa opettajat tai koulukuraattori voivat auttaa yläkoululaisia ajan varaamisessa, jolloin he myös ilmoittavat asiasta huoltajille. Kiireellisissä asioissa mahdollisuus keskusteluun psykologin kanssa järjestyy samana tai seuraavana päivänä ajan varaamisesta.

Soita ja varaa aika psykologille, jos

- oppiminen on vaikeaa
- lapsen tai nuoren keskittyminen koulutyöhön on hankalaa
- koulunkäyntiin tarvitaan tukea tai erityisjärjestelyitä
- lapsen tai nuoren tunne-elämään liittyvät asiat huo-

lestuttavat, esimerkiksi toistuva alakuloisuus, ahdistuneisuus, syömis- ja univaikeudet, itsensä vahingoittamiseen liittyvät ajatukset tai käyttäytyminen

- lapsella tai nuorella on pulmia sosiaalisissa suhteissa toisten ihmisten kanssa
- haluat keskustella perheen ihmissuhteisiin liittyvistä asioista

Mitä psykologin luona tehdään?

Käynnit psykologin luona voivat olla joko tutkimus- tai keskustelukäyntejä. Keskustelukäynnit aloitetaan oppilaan ja vanhempien yhteistapaamisella, jossa selvitetään lapsen tai nuoren ja perheen kuulumisia koulusta kotoa ja kaveripiiristä. Psykologi tekee oppilaan ja vanhempien kanssa suunnitelman keskustelukäyntien tavoitteista ja sisällöstä. Oppilaan omien käyntien lisäksi psykologi tekee yhteistyötä vanhempien kanssa. Psykologi tukee perhettä lapsen tai nuoren kehitykseen, vanhemmuuteen sekä perheen ongelmatilanteisiin liittyvissä kysymyksissä.

Oppimista tai tunne-elämän kehitystä kartoittavilla tutkimuskäynneillä (3-5 käyntiä) psykologi ja oppilas ovat kahden kesken. Ennen tutkimuskäyntien aloittamista oppilas ja vanhemmat sekä usein myös opettajat osallistuvat alkuneuvonpitoon. Opettajat täyttävät oppilaan koulunkäyntiä koskevan kyselylomakkeen.

Tutkimuskäyntien jälkeen oppilaalle ja vanhemmille järjestetään palauteneuvottelu. Elleivät opettajat ole olleet paikalla palauteneuvottelussa, järjestetään psykologin, oppilaan, vanhempien, opettajien ja mahdollisten kuntouttajien yhteinen kuntoutuspalaveri (= pyssäkkitapaaminen). Palaute- ja kuntoutusneuvotteluissa keskustellaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista yhdessä sekä sovitaan tarvittavista tukitoimista.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, oppilashuollon muun henkilöstön, opettajien ja vanhempien kanssa.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat terveydenhoitajan ja lääkärin tekemät laajat- ja määräaikaisterveystarkastukset, oppilaan terveydenhoito, terveyskasvatus ja suun terveydenhuolto. Koulussa sairastumisen ja tapaturmien ensihoito voi toteutua kouluterveydenhoitajalla, mutta jatkohoito sekä pitkäaikaissairauksien hoito tapahtuu omassa terveyskeskuksessa.

Kouluterveydenhoitajan tehtävät:

- terveystarkastukset määrävuosittain (4lk:n terveystarkastus tarvittaessa)
- kasvuun ja kehitykseen liittyvät seurantakäynnit
- terveysneuvonta
- ensiapuluonteinen sairaanhoito
- tartuntatautien ehkäisy (rokotukset)

- koulujen tapaturmien ennaltaehkäisy ja ensiapuvalmiudesta huolehtiminen yhdessä koulun henkilökunnan kanssa
- oppilashuoltoryhmän terveydenhuollollinen asiantuntija.

Koululääkärin tehtävät:

- terveystarkastukset yhteistyössä kouluterveydenhoitajan kanssa, tarvittaessa jatkotutkimuksiin lähettäminen ja nuorison terveystodistusten laatiminen
- vastaa koulutyöhön liittyvistä lääkärinlausunnoista ja pitkäaikaissairaiden ja vammaisten oppilaiden hoito- ja kuntoutussuunnitelmien soveltamisesta yhteen koulutyön kanssa
- kouluterveydenhuollossa lääketieteellinen asiantuntija
- opetussuunnitelman valmistelussa lääketieteellinen asiantuntija
- oppilashuoltoryhmän lääketieteellinen asiantuntija.

Muut tukipalvelut

Muilla tukipalveluilla tarkoitetaan niitä tukitoimia, joita oppilaalla on tietyin perustein mahdollista saada opetuksen lisäksi koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Koulunkäyntiohjaaja

Koulunkäyntiohjaaja työskentelee oppilaan ohjaus- ja avustamistehtävissä yhteistyössä opettajan kanssa. Hän ohjaa oppilasta opettajan ohjeiden ja oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti opetukseen ja kasvatukseen liittyvissä asioissa. Hän huolehtii oppilaan avustamisesta ja ohjaamisesta tapauskohtaisesti oppi-, väli- ja ruokatunnin aikana sekä tarvittaessa kuljetuksien yhteydessä. Hän huolehtii tarpeen mukaan oppilaan apuvälineistä, lääkkeistä, hygieniasta ja oppimisympäristöstä. Tarvittaessa hän toimii yhteyshenkilönä kodin ja koulun välisessä yhteistyössä.

Aamu- ja iltpäivätoiminta

Koululaisten aamu- ja iltpäivätoiminta on ohjattua maksullista vapaa-ajantoimintaa. Sen tavoitteena on mahdollistaa koululaiselle eheä ja turvallinen koulupäivä. Tätä lakisääteistä toimintaa tarjotaan kaikille 1.–2. luokkalaisille sekä muilla luokka-asteilla oleville erityistä tukea tarvitseville oppilaille.

Koulukuljetus

Kuljetus myönnetään pääsääntöisesti

- perusopetuksen 1.–2. luokkien oppilaalle, jos koulumatka on yli 3 kilometriä
- perusopetuksen 3.–9. luokkien sekä lisäopetuksen oppilaalle, jos koulumatka on yli 5 kilometriä

Erityisopetuksessa olevan oppilaan koulukuljetuksen tarve harkitaan oppilaskohtaisesti ja tarkistetaan lukuvuosittain.

Kuntoutus- ja terapiapalvelut

Oppilaalla on mahdollista saada kasvun, kehityksen ja oppimisen tueksi erilaisia kuntoutus- ja terapiapalveluja (esim. puheterapia, toimintaterapia, fysioterapia). Kuntoutus- ja terapiapalveluiden tarve arvioidaan moniammatillisesti. Kuntoutusta saadakseen oppilas tarvitsee terveydenhuollon työntekijän tekemän kuntoutusarvion, lääkärin tekemän kuntoutuslähetteen sekä terveyskeskuksen kuntoutusryhmän tai KELA:n hyväksymän maksusitoumuksen. Erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemispalvelut ja apuvälineet.

Yhteystiedot

KIRKONKYLÄN YHTENÄISKOULU

Rehtori	050 568 1914
Verkostorehtori	050 568 1919
Oppilashuolto 1-4lk	050 463 6694
Oppilashuolto 5-6lk	050 316 9450
Oppilashuolto 7-10lk	050 463 6672
Erityinen tuki	044 497 2179
Kuraattori	050 463 6678
Terveystenhoitaja 1-6lk	050 316 9687
Terveystenhoitaja 7-9lk	044 497 2278
Terveystenhoitaja 7-10lk	050 463 6380

KETOLANPERÄN KOULU

rehtori	044 497 2275
erityisopettaja	044 497 2275
terveydenhoitaja	050 463 6391
kuraattori	050 316 9664

LINNAKANGASTALON KOULU

rehtori	044 497 2242
erityisopettaja	044 497 2254
terveydenhoitaja	050 316 9518
kuraattori	050 316 9664

SANTAMÄKITALON KOULU

rehtori	050 568 1913
erityisopettaja	050 412 8373
terveydenhoitaja	050 316 9515
kuraattori	050 316 9664

YLIKYLÄN YHTENÄISKOULU

rehtori	0500 585 435
erityisopettaja 1-6 lk	050 463 6617
erityisopettaja 1-6 lk	050 463 6618
oppilashuolto 7-9 lk	050 3169439
terveydenhoitaja 1-4 lk	044 4972104
terveydenhoitaja 5-8 lk	050 4636329
terveydenhoitaja 9 lk	050 4636380
kuraattori	050 463 6608

Erityisen tuen koordinaattorit

varhaiskasvatus	050 463 6303
esi- ja perusopetus	050 316 9674

Psykologi

esiopetus	050 463 6386
1-9 lk:t (Ketolanperä, Kirkkonylä, Santamäki)	050 316 3835
1-9 lk:t (Linnakangas, Ylikylä)	050 316 9675

Puheterapeutti

044 497 2145